

Notat

Miljøministeriet
Departementet

EU & Internationalt
J.nr. 2014-3759
Ref.
Den 28. maj 2014

**Til miljøministerens brug ved forelæggelse af dagsordenen
for Rådsmødet (miljø) den 12. juni 2014 for Folketingets
Europaudvalg op Folketingets Miljøudvalg, onsdag den 4.
juni 2014**

Spørgsmål:

Vil miljøministeren redegøre for sin indstilling til den kommende dagsorden for EU-Rådsmødet (miljødelen) den 12. juni.

Svar:

Jeg kan henvise til samlenotat om Rådsmødet (miljø) den 12. juni – miljødelen, som blev sendt til udvalget den 28. maj.

Der er 3 miljøpunkter på rådsmødet: Udveksling af synspunkter på Kommissionens luftpakke, vedtagelse af rådskonklusioner om Biodiversitetskonventionens COP 12, og politisk enighed om det såkaldte ”Barosso-forslag” om

ændring af GMO-udsætningsdirektivet. Alle punkterne fremlægges til orientering.

Endelig vil jeg til sidst kort benytte lejligheden til at orientere udvalgene om verserende sager ved domstolen, og om hvad der er sket siden sidst.

Punkt 1 – EU's luftpakke (udvekling af synspunkter)

Punktet forelægges til orientering. På rådsmødet skal vi have en indledende politisk drøftelse af Kommissionens forslag til luftpakken.

Grænseoverskridende luftforurening udgør et alvorligt problem for sundhed og natur i EU og i Danmark. Da luftforureningen er grænseoverskridende kan Danmark ikke løse problemet alene. 80 % af luftforureningen herhjemme stammer fra udlandet.

Kommissionens luftpakke søger at afhjælpe disse problemer.

Pakken indeholder 4 elementer:

1) En Kommissionsmeddelelse om Ren luft i Europa, 2) Et nyt direktiv om nationale reduktionsforpligtigelser - nyt NEC-direktiv, 3) Et nyt direktiv om mellemstore forbrændingsanlæg, og 4) Et forslag til rådsbeslutning om EU's ratifikation af Gøteborg-protokollen.

Det er tale om en omfattende pakke – og Regeringen lægger vægt på, at pakkens konsekvenser for Danmark bliver grundning belyst, inden vi fastlægger en dansk holdning. Der er tale om mange forskellige typer af stoffer. Vi har derfor iværksat et større analysearbejde med fremskrivninger og konsekvensanalyser. Dette arbejde er endnu ikke færdigt, og regeringen har derfor indtil videre alene etableret en foreløbig overordnet holdning til pakken. Jeg forventer at vi vil være klar med en mere uddybende holdning inden sommerferien, og den vil så indgå i et sæt reviderede rammenotater som Folketinget får oversendt.

I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at de egentlige substansforhandlinger af forslagene endnu ikke er gået i gang. Og de kan som minimum forventes at strække sig over det næste år. Så regeringen vil være klar med en holdning når forhandlingerne går i gang. Og der bliver rig lejlighed til at drøfte sagen i Folketinget. Jeg forventer derfor tidligst at der skal tages forhandlingsoplæg i 2015.

Hovedvægten i ”luftpakken” ligger i de to direktivforslag. Og det er også dem drøftelsen på Rådsmødet fokuserer på.

Forslaget til nyt NEC-direktiv indeholder 2 hovedelementer: For det første - nationale reduktionsmål for 2020 – for 5 stoffer. Det er NO_x, SO₂, ammoniak, VOC’er og fine partikler. 2020-målene blev vedtaget tilbage i 2012 i forbindelse med de internationale forhandlinger af Gøteborgprotokollen. Med forslaget til NEC direktivet implementeres disse mål uændret i EU.

Som det andet – og egentlige nye element i NEC-direktivet – indeholder forslaget nationale reduktionsmål for 2030.

Målene vedrører de samme 5 stoffer plus endnu et stof – metan.

Som sagt er vi i færd med – men endnu ikke færdige med at fastlægge regeringens holdning til reduktionsmålene. I den forbindelse ser vi naturligvis på balancen mellem omkostningerne og de positive effekter, og på balancen mellem den hidtidige og fremtidige indsats i Danmark og de øvrige EU lande.

I den foreløbige regeringsholdning nøjes vi derfor for indeværende med at hilse formålet med Kommissionens forslag velkomment, og tage forbehold for reduktionsmålene indtil vi har færdiggjort vores arbejde. Derudover forholder vi os til de øvrige elementer i forslaget. F.eks. er det væsentligt at overvågningen videst muligt baseres på de eksisterende overvågningsprogrammer, og vi lægger vægt på, at en række af Kommissionen forslag om delegerede retsakter ændres.

Det andet hovedelement i luftpakken er forslaget til et nyt direktiv om mellemstore fyringsanlæg. De mellemstore

fyringsanlæg er anlæg på mellem 1-50 MegaWatt. Det er f.eks. anlæg på fabrikker og større boligejendomme. Forslaget sætter grænseværdier for udledningen af 3 stoffer: kvælstofoxider, svovldioxid og fine partikler. Disse stoffer er også omfattet af NEC-direktivet, så MCP-direktivet er et vigtigt middel til at opnå målsætningerne i det nye NEC-direktiv.

I Danmark har vi allerede en udbygget regulering af de mellemstore fyringsanlæg, mens de hidtil ikke har været reguleret på EU-plan. Forslaget vil således lukke et hul i EU-lovgivningen. Dét er overordnet set positivt for miljø og sundhed. Også for Danmark, da 80 % af luftforureningen kommer til os fra nabolandene. Og da vi allerede har reguleret området herhjemme, vil der tillige være en konkurrencemæssig fordel for danske virksomheder, hvis de andre EU lande tvinges op på niveau med Danmark.

Kommissionens forslag svarer på mange måder til vores danske regler. På nogle områder vil der være tale om en stramning i forhold til de danske regler, på andre områder vil niveauet være det samme eller lavere.

I den foreløbige regeringsholdning støtter vi overordnet Kommissionens forslag. Vi lægger vægt på, at forslaget ambitionsniveau overordnet set fastholdes, og at direktivets specifikke grænseværdier tilnærmes de danske. Desuden finder vi det væsentligt, at grænseværdierne løbende opdateres i forhold til det nyeste BAT (bedst tilgængelige teknologi), ligesom det er tilfældet i den danske regulering i dag.

Som sagt vil Folketinget få oversendt en mere udbygget regeringsholdning når den er klar.

**Punkt 2 – Rådskonklusioner vedr. Biodiversitetskonventionens COP12, Cartagena Protokollens COP-MOP7 og Nagoya Protokollens COP-MOP1
(Vedtagelse af rådskonklusioner)**

Punktet vil blive forelagt til orientering. På Rådsmødet skal vi vedtage rådskonklusioner der fastlægger EU's overordnede forhandlingslinje på Biodiversitetskonventionens COP12 i

Sydkorea til oktober, og til de samtidige partsmøder under Cartagena- og Nagoya protokollerne.

Det afgørende emne og den største udfordring på COP12 er ressourcemobilisering. Dvs. spørgsmålet finansiering af u-landenes biodiversitetsindsats. På COP11 i 2012 blev man enige om et foreløbigt globalt mål om, at de finansielle strømme samlet set til u-landene skal fordobles frem til 2020. På COP12 lægges der op til, at dette mål gøres permanent. Det bliver nogle vanskelige forhandlinger som ikke løses uden politisk sværds slag.

Regeringen kan grundlæggende støtte rådskonklusionerne. Det er vigtigt, at der på COP 12 fastsættes globale mål for at øge de finansielle strømme til ulandene. Det skal understreges, at fordoblingen er en global forpligtelse – og derfor ikke kun en forpligtelse for EU. Og der er i den forbindelse heller ikke tale om en byrdefordeling mellem EU's medlemsstater. Det er samtidig også væsentligt, at de finansielle strømme mobiliseres fra alle tilgængelige kilder. Det vil sige både via traditionel udviklingsbistand, men også

via innovative finansieringsmekanismer, som f.eks. Nagoya Protokollen. Og når vi ser på i-landenes udviklingsbistand er det vigtigt for regeringen, at forøgelsen af ressourcerne skal leveres af alle de i-lande, der i dag ikke lever op til deres FN forpligtelse på 0,7% af BNP. Endelig er det vigtigt at understrege, at u-landene også selv skal sørge for at prioritere natur og biodiversitet i deres udviklingsplaner. Det har de hidtil ikke været særligt gode til.

Punkt 3 – Forslag til ændring af GMO-Udsætningsdirektivet – ”Barosso-forslaget”.

(Politisk enighed)

Punktet forelægges til orientering. Sagen er på dagsordenen for Rådsmødet med henblik på at opnå politisk enighed.

Formålet med forslaget er, at give medlemsstaterne en mulighed for nationalt at forbyde dyrkning af konkrete genmodificerede planter på deres territorium, selvom planten har fået en EU-godkendelse.

Forslaget har en lang historik. Vi forsøgte forgæves at lande det under det danske EU formandskab, men blev forhindret af et blokerende mindretal. Det græske formandskab tog forslaget op igen på sidste rådsmøde i marts – hvor jeg også forelagde sagen igen her i udvalgene. På marts rådsmødet viste det sig, at det blokerende mindretal var væk, og formandskabet har siden genoptaget forhandlingerne og er nu klar til en politisk enighed på rådsmødet. Hvis det lykkes, vil forslaget derefter gå videre til 2. læsning med Europa-Parlamentet til efteråret.

Siden jeg fremlagde sagen for Folketinget i marts, er der ikke sket de store ændringer i forslaget. Det ligger således fortsat meget tæt op ad det forslag, vi forhandlede under det danske formandskab.

Den væsentligste ændring i forslaget siden marts er, at den åbne liste over begrundelser en medlemsstat kan lægge til grund for et nationalt forbud, nu er flyttet fra betragtningerne ind i selve artikel-teksten. Det må ses som en styrkelse af forslaget.

Samlet set giver forslaget medlemsstaterne en reel ret til at kunne forbyde dyrkning af GMO-afgrøder. Og således ligger formandskabets kompromisforslag indenfor rammerne af Folketingets vedtagelse (V83) fra den 27. maj 2010. Og det ligger indenfor det forhandlingsoplæg som regeringen fik tilbage i 2011. Regeringens kan således støtte kompromisforslaget på Rådsmødet.

Punkt 4 – Orientering om verserende sager ved EU-domstolen

I overensstemmelse med Europaudvalgets beretning af 30. april 2009 vil jeg orientere Europaudvalget om udviklingen i ”Water services”-sagen, C-525/12. Danmark har – som jeg orienterede skriftligt om den 23. maj 2013 - intervenseret på Tysklands vegne. Uenigheden med Kommissionen handler

om, hvor bredt begrebet ”forsyningspligtydelser” skal fortolkes.

Kommissionen har en meget breder fortolkning end Tyskland og Danmark – og syv andre lande. Kommissionens fortolkning betyder, at bl.a. også opmagasinering af overfladevand og egenindvinding af vand til f.eks. markvanding, vil være omfattet af begrebet ”forsyningspligtydelser”.

Konsekvensen af det er, at regningen for dækningen af de omkostninger, der er forbundet med ydelsen, som udgangspunkt skal dækkes af tjenestemodtagerne.

Generaladvokaten har afgivet udtalelsen den 22. maj 2014 med en indstilling om, ikke at give Kommissionen medhold i sagen. Så langt så godt. Men - det er nu op til EU-Domstolen

at afsige dom i sagen. Det forventes at ske inden for de næste to – tre måneder – så får vi se, om EU-Domstolen følger Generaladvokatens indstilling eller ej.

Punkt 5 – Siden sidst

Afslutningsvis vil jeg benytte lejligheden til at orientere jer om, at det siden vi sås sidst er lykkedes for os at lande forhandlingerne om invasive arter. Og det på en måde, så dansk minkavl ikke vil blive berørt. Minkavlerne kan igen sove trygt om natten. Så det har vi god grund til at være tilfredse med.

Tak for ordet.